

Зміст Програми
розвитку міста Хмельницького у сфері культури на період до 2020 року
«50 кроків, що змінять місто»

1. <u>Загальна характеристика Програми</u>	2
2. <u>Визначення проблеми та обґрунтування можливостей її розв'язання</u>	2
3. <u>Мета Програми</u>	3
4. <u>Основні напрями Програми</u>	3
5. <u>Основні завдання та заходи Програми розвитку міста Хмельницького у сфері культури на період до 2020 року «50 кроків, що змінять місто»:</u>	4
<ul style="list-style-type: none">- Культурна спадщина і традиції;- Нові культурні об'єкти;- Історія міста. Туризм;- Розвиток мистецтв та початкової мистецької освіти;- Мистецькі заходи та проекти;- Бібліотеки - сучасні соціально-культурні центри.	
6. <u>Обсяги та джерела фінансування Програми</u>	12
7. <u>Очікувані результати</u>	12
8. <u>Додаток до Програми «Перелік об'єктів капітальних вкладень на 2016-2020 роки»</u>	13
<u>Паспорт Програми</u>	18

1. Загальна характеристика Програми

Програма розвитку міста Хмельницького у сфері культури на період до 2020 року **«50 кроків, що змінять місто»** розроблена у відповідності до Конституції України, законів України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про культуру», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», «Про музеї та музейну справу», «Про охорону культурної спадщини», «Про позашкільну освіту», «Про народні художні промисли», указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Міністерства культури України та Закону України «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року, обласної програми розвитку культури і духовності на період до 2017 року, Програми підтримки обдарованих дітей міста Хмельницького, Програми соціального та економічного розвитку міста Хмельницького на поточний рік і є стратегічним документом, що визначає мету, основні завдання та заходи щодо розвитку сфери культури у місті Хмельницькому на п'ять років.

2. Визначення проблеми та обґрунтування можливостей її розв'язання

Місто Хмельницький вважають комфортним для проживання, гарного відпочинку та дозвілля містом. У ньому створено 8 парків, 4 з яких – пам'ятки природи місцевого значення. Воно включене до Переліку історичних населених місць України і має 893 пам'ятки, 122 об'єкти культурної спадщини, у т.ч. 115 об'єктів архітектури, що представляють забудову минулого століття. Серед них: 2 пам'ятники на честь видатного українця Богдана Хмельницького, які стали однією з хмельницьких візитівок, пам'ятники відомих в Україні скульпторів-хмельничан Миколи та Богдана Мазурів - «Янгол Скорботи», пам'ятник воїнам-інтернаціоналістам, борцеві за незалежність України В'ячеславу Чорноволу, скульптурна композиція «Віра. Надія. Любов», унікальні об'ємно-просторові металеві скульптури у парках і скверах, а також ландшафтний пам'ятник барону Мюнхгаузену, подібний до встановленого на батьківщині літературного героя у м. Боденвердер, Німеччина.

Міська архітектура відрізняється химерним поєднанням скла і бетону у будівлях сучасних торговельних центрів, банківських установ та м'якими обрисами особняків у стилі модерн або «цегляний модерн» кінця XIX – початку XX століть в історичному центрі міста. Символом Хмельницького можна вважати колишню будівлю пожежної команди, нині кінотеатр «Планета» з музичним годинником на вежі, яка архітектурою нагадує давні ратуші.

Хмельницький – місто з розвиненою туристичною інфраструктурою, розташоване на перехресті автомобільних шляхів, є важливим залізничним вузлом. Тут працюють 22 готелі, 368 кав'ярень, ресторанчиків та закладів швидкого харчування, створено спортивно-розважальні центри, розвинено мережу банків та провайдерів мобільного зв'язку.

Різноманітною є національна палітра міста, де проживають українці, поляки, росіяни, євреї, білоруси та інші етноси, культуру яких зберігають та популяризують національно-культурні товариства.

За роки незалежності України у місті створено ряд установ, які на сьогодні вважаються єдиними в Україні: моно-театр «Кут», школа іконопису «Нікош», дитяча школа образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, музей-студія фотомистецтва.

Культурне життя Хмельницького щорічно наповнюється мистецькими подіями: конкурсами, фестивалями, виставками, виставами, концертами як у залах, так і під відкритим небом. В останні вихідні вересня хмельничани відзначають День міста.

Разом з тим, місто Хмельницький, що зростало як промисловий транспортний торгівельний центр, потребує формування культурного простору як обласного центру Поділля, створення власного обличчя, нових культурних об'єктів, які зламали б стереотипне уявлення про нього як про «місто базарів» (У 90-роки минулого століття у Хмельницькому створено третій за значимістю базар в Україні.). Сьогодні незаслужено забутими є проект почесного громадянина міста М.І.Мазура щодо розбудови культурної вісі міста за маршрутом: «залізничний вокзал – вулиця Проскурівська – річка Південний Буг», проект «Скіфський курган».

У Хмельницькому немає міської художньої галереї. Художники міста, особливо творча молодь, потребують приміщень під організацію творчих майстерень на пільгових умовах. Мистецькими колами виношується ідея щодо створення у місті професійного художнього училища, яке стане осередком розвитку творчої молоді і буде єдиним закладом такого спрямування на Поділлі.

У жодному з парків і скверів міста немає «концертного залу під відкритим небом». Ескізний проект реконструкції кінотеатру імені Т.Шевченка у Палац культури і кіно з відкритою сценічною площадкою, що виходить на сквер не втілено в життя. Сценічний майданчик біля кінотеатру імені Т.Шевченка потребує обладнання навісом від опадів та облаштування місць для глядачів.

Сьогодні місто - обласний центр не має у комунальній власності сучасно обладнаної сцени і зали, які б давали змогу проводити концерти відомих музичних колективів, гуртів, співаків, здійснювати планомірно концертну діяльність муніципальних колективів та проводити на належному рівні загальноміські заходи. Сцена міського будинку культури є камерною і давно потребує реконструкції, а сцена дитячої школи мистецтв ледь задовольняє потреби шкільних колективів і є пристосованою для проведення мистецьких заходів (колишня зала засідань міськкому партії).

Творчі колективи міста потребують комфортабельного автобусу для перевезення, що дало б змогу організовувати обмінні концерти з іншими містами, гастролі тощо, не витрачаючи значних коштів на оренду.

Як показує практика, у місті недостатня інформованість про цікаві культурні події, кількість сучасних майданчиків для спілкування творчих людей.

Враховуючи, що формувати культурне обличчя міста має нинішнє покоління, то особливого значення набуває тісна співпраця комунальних закладів із недержавними організаціями, приватними закладами, окремими творчими особистостями, які є ключовими учасниками культурного простору міста сьогодні. Настав час змін. Хмельницький мають знати як місто пам'яток, театрів і музеїв, місце проведення фестивалів та інших мистецьких подій, молодіжних творчих індустрій та сучасного мистецтва, яскравого ландшафтного міського простору.

Заходи Програми передбачають підтримку та реалізацію чинних громадських ініціатив, інноваційних починань закладів та художніх колективів задля збереження напрацьованих роками культурних традицій та започаткування нових сучасних проєктів, що сприяло б формуванню позитивного культурного іміджу міста Хмельницького, його туристичної та інвестиційної привабливості.

3. Мета Програми

Створення самобутнього та різноманітного міського культурного простору, що стане основою для формування власного обличчя міста Хмельницького у глобальному середовищі.

4. Основні напрями Програми:

1. Культурна спадщина і традиції;
2. Нові культурні об'єкти;
3. Історія міста. Туризм;
4. Розвиток мистецтв та початкової мистецької освіти;
5. Мистецькі заходи та проекти;
6. Бібліотеки - сучасні соціально-культурні центри.

5. Основні завдання та заходи Програми розвитку міста Хмельницького у сфері культури на період до 2020 року «50 кроків, що змінять місто»

5.1. Культурна спадщина і традиції

Основні завдання:

- збереження та примноження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини;
- охорона пам'яток історії та культури;
- меморіалізація історичних місць;
- відновлення та популяризація матеріального та нематеріального традиційного народного мистецтва (музично-вокального мистецтва, ремесел, народного костюму тощо).

Заходи:

1. Складання Реєстру об'єктів матеріальної та нематеріальної культурної спадщини міста.

Управління культури і туризму
Музей історії міста
2017 рік

2. Реалізація проекту «Говорять старовинні будівлі» (встановлення охоронних знаків та інформаційних таблиць на будівлях - пам'ятках культурної спадщини).

Управління культури і туризму
2017-2019 роки

3. Створення сектору з охорони культурної спадщини у структурі управління культури і туризму.

Управління культури і туризму
2016-2017 роки

4. Реставрація міського будинку культури – пам'ятки історії місцевого значення, об'єкту архітектури (вул.Проскурівська, 43).

Управління культури і туризму

Міський будинок
культури
2016-2020 роки

5. Меморіалізація (встановлення пам'ятних знаків) біля прадавнього кургану на проспекті Миру, 102 та місць, пов'язаних із репресіями комуністичного режиму на території «старого кладовища» - з боку Львівського шосе, захоронення біля ЗАТ «Хмельницьклегпром» – вул. С.Бандери.

Управління культури і туризму
2019-2020 роки

6. Художня реставрація металевих скульптур народного художника України М.І. Мазура у парку культури і відпочинку імені М.Чекмана, у сквері імені Т.Шевченка.

Управління культури і туризму
2017-2018 роки

7. Відновлення через дослідження та навчання традиційних подільських ремесел та жанрів прикладного мистецтва, автентичного виконавського музично-вокального мистецтва, народного костюму на базі дитячої музичної школи №2 та світлиці – музею «Ладовиці».

туризму,

Управління культури і
Дитяча музична
школа №2
ГО «Відродження традицій
Поділля»
2016-2020 роки

5.2. Нові культурні об'єкти

Основні завдання:

- удосконалення культурної інфраструктури міста;
- формування у місті позитивного, привабливого, національно-патріотичного середовища;
- духовне та естетичне виховання мешканців міста.

Заходи:

- 1 Відкриття виставкової зали дитячої школи образотворчого та декоративно - прикладного мистецтва.

Управління культури і туризму,
Дитяча школа образотворчого
та декоративно-прикладного
мистецтва
2016 рік

2. Відкриття Будинку мистецтв Подільського культурно-просвітницького центру ім.М.К.Реріха (проспект Миру,103).

Управління культури і туризму,

Подільський культурно-просвітницький центр ім.М.К.Реріха, ГО «У майбутнє через культуру» 2016 рік

3. Створення нового мистецького простору під відкритим небом для проведення заходів:

- «Дворик художника» у дворі дитячої школи образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- «Мистецький дворик» у дворі музичної школи №1 імені М.Мозгового;
- «Мистецька алея» біля центру національного виховання учнівської молоді,
- «Мистецький сад» біля дитячої школи мистецтв «Райдуга»;
- «Бібліосад» біля бібліотеки-філії №8 та «Оаза музики» біля дитячої музичної школи №3 у мікрорайоні «Озерна»;
- «Арт-дворик» у дворі музею-студії фотомистецтва;
- міксбортер біля центральної бібліотеки.

мистецтва,

туризму,

Управління культури і Дитяча школа образотворчого та декоративно-прикладного Музична школа №1 імені М.Мозгового, Центр національного виховання учнівської молоді, Дитяча школа мистецтв «Райдуга»; Централізована бібліотечна система, Дитяча музична школа №3; Музей-студія фотомистецтва 2016-2020 роки

4. Створення музейного комплексу історії та культури міста (музей історії міста Хмельницького, музей декоративно-прикладного мистецтва, музей Людмили та Миколи Мазурів, музей історії медицини Хмельниччини, художня галерея у будівлі на вул. Свободи, 22).

Управління культури і туризму, Музей історії міста, Хмельницька крайова організація Всеукраїнського Лікарського Товариства 2017-2020 роки

5. Модернізація МКП «Кінотеатр імені Т.Г. Шевченка» зі створенням:

- кіноконцертного залу;
- музею кінотеатру;
- куточка дитячого дозвілля;
- зоокуточка;
- простору для спілкування;

- буфету;
- кіно клубів.

Управління культури і туризму,
МКП «Кінотеатр імені
Т.Г.Шевченка»
2016-2018 роки

6. Створення алеї українських народних героїв на вулиці Свободи (від вулиці Проскурівської до перетину з вулицею Т.Г. Шевченка).

Управління культури і туризму
2017 рік

7. Облаштування алеї скверу імені Т.Г.Шевченка у національному українському стилі, створення «літературної алеї» зі встановленням пам'ятників подільським письменникам та літературним героям (від пам'ятника Кобзареві у сквері імені Т.Шевченка – до обласного літературного музею).

Управління культури і туризму
2017-2020 роки

5.3. Історія міста. Туризм.

Основні завдання:

- дослідження та популяризація історії України та міста Хмельницького;
- розвиток музейної справи, якісне поповнення музейних фондів;
- виховання у хмельничан національно-патріотичних якостей;
- формування іміджу міста як культурного і туристичного центру Хмельницької області та Поділля;
- налагодження тісної співпраці з туристичними суб'єктами та закладами міста і області.

Заходи:

1. Створення інформаційно-туристичного центру у місті.

Управління культури і туризму
2016 – 2017 роки

2. Розробка нових туристичних маршрутів:

- «10 музеїв» (вул.Проскурівська);
- «Романтика проскурівського модерну» (пам'ятки архітектури);
- «У пошуках середньовічної плоскирівської фортеці» (набережна р.Південний Буг – парк культури і відпочинку ім.М.Чекмана – вул.Староміська)

Музей
історії міста
2016-2018 роки

3. Створення екскурсійних аудіо-маршрутів з історії та культури міста.

Музей історії міста
2017-
2020 роки

4. Запровадження екскурсійного автобусу.

Управління культури і туризму,
Музей історії міста
2016 рік

5. Підготовка та видання туристичної карти міста, сувенірної та презентаційної продукції про місто.

Управління культури і туризму,
Музей історії міста,
Музей-студія фотомистецтва
2016-2020 роки

6. Запровадження у музеї історії міста та музеї-студії фотомистецтва проекту «Паспорт мандрівника».

Музей історії міста,
Музей-студія фотомистецтва
2016 рік

7. Запровадження краєзнавчих стріт-арт проектів з використанням QR-кодів.

Музей історії міста,
Музей-студія фотомистецтва
2017-2020 роки

8. Реекспозиція музею історії міста Хмельницького.

Музей історії міста
2017-2020 роки

9. Проведення акції «Подаруй експонат музею».

Музей історії міста
2016-2020 роки

10. Розробка та впровадження Програми річного відвідування міських музеїв учнями загальноосвітніх закладів міста та інтерактивних, ігрових методів проведення екскурсій.

Музей історії міста
Музей-студія фотомистецтва
2016-2020 роки

11. Проведення конкурсу презентаційних відеороликів та короткометражних фільмів про Хмельницький.

Управління культури і туризму,
МКП «Кінотеатр імені
Т.Г.Шевченка»
2017, 2020 роки

12. Організація наукових конференцій та круглих столів з історії міста.

Управління культури і туризму,
Музей історії міста,
Центральна міська бібліотека
щорічно

5.4. Розвиток мистецтв та початкової мистецької освіти

Основні завдання:

- організаційно-фінансова підтримка творчої діяльності обдарованих дітей, творчих колективів міста, окремих митців;
- поліпшення якості надання послуг з початкової мистецької освіти;
- відкриття нових класів та відділів мистецьких шкіл, створення дитячих гуртків, студій, колективів у клубних закладах;
- створення нових концертних програм та активізація концертної діяльності професійних та аматорських колективів;
- представлення міста Хмельницького на культурно-мистецьких проєктах, фестивалях та конкурсах в Україні та за її межами;
- створення сприятливих умов для творчої реалізації мешканців міста, оновлення та модернізація матеріально-технічної бази.

Заходи:

1. Запровадження обмінних концертів з професійними творчими колективами інших міст.

Управління культури і туризму,
Муніципальні професійні
колективи
2016-2020 роки

2. Запровадження практики запрошення провідних диригентів з міст України та Європи для розширення можливостей муніципальних професійних колективів, підготовки нових музичних програм

Управління культури і
туризму,
Муніципальні професійні
колективи
2016-2020 роки

3. Студійний аудіозапис з виготовленням компакт-дисків з нагоди 25-річчя з часу створення муніципального естрадно-духового оркестру та 20-річчя з часу створення муніципального камерного хору.

Управління культури і туризму,
Муніципальні професійні
колективи
2017-2018 роки

4. Запровадження програми просвітницьких концертів-лекцій для учнів загальноосвітніх закладів.

Управління культури і
туризму

Муніципальні професійні
колективи
2016-2020 роки

5. Реорганізація дитячої музичної школи №3 у школу мистецтв «Озерце» у мікрорайоні Озерна.

Управління культури і туризму,
Дитяча музична
школа №3
2017 – 2018 роки

та 6. Розширення напрямів та відкриття нових класів дитячої школи образотворчого декоративно-прикладного мистецтва:
- спеціалізованих класів для дітей з особливими потребами;
- відділень дизайну та скульптури.

Управління культури і туризму,
Дитяча школа
образотворчого
та декоративно-прикладного
мистецтва
2016-2018 роки

7. Запровадження дитячою школою мистецтв «Райдуга» набору дітей мікрорайону Гречани у класи театрального мистецтва, народної хореографії, класичної хореографії, мідних духових інструментів.

Управління культури і туризму,
Дитяча школа мистецтв
«Райдуга»
2016-2017 роки

та 8. Відкриття у дитячій школі мистецтв класів декоративно-ужиткового мистецтва з вишивки, писанкарства, декоративного розпису та створення ансамблів народних ударних інструментів.

Управління культури і туризму,
Дитяча школа
мистецтв
2017-2018 роки

9. Створення класів навчання дітей грі на баяні та гітарі у клубі мікрорайону Книжківці.

Управління культури і туризму,
Дитяча музична школа №1 імені М.Мозгового,
Клуб «Книжківці»
2018 рік

10. Культурний обмін між містами-побратимами Хмельницького.

Управління культури і туризму
2016-2020 роки

5.5. Мистецькі заходи та проекти

Основні завдання:

- духовне, національно-патріотичне та естетичне виховання мешканців, задоволення їх культурних потреб, залучення їх до культурних надбань міста;
- проведення загальноміських заходів з нагоди відзначення державних свят, ювілейних і пам'ятних дат, вшанування українських народних звичаїв та традицій, мистецьких конкурсів, удосконалення формату їх проведення;
- формування іміджу фестивального міста, міста креативної молоді.

Заходи:

1. Створення мапи фестивалів та конкурсів, які відбуватимуться у місті.

Управління культури і туризму
2016-2020 роки

2. Запровадження та проведення інтерактивних мистецьких проектів у співпраці з молодіжними культурними установами міста та громадськими організаціями: стріт-арту, інсталяцій, перформансу, флешмобів.

Управління культури і туризму,
Заклади культури
2016-2020

3. Реалізація мистецького проекту «Молода еліта міста».

Управління культури і туризму
МКП «Монотеатр
«Кут»

4. Проведення Всеукраїнських та Міжнародних фестивалів:

- Першого міжнародного етнофестивалю «Ладовиці»;
- Всеукраїнського фестивалю джазової музики «Поділля джаз-фест»;
- Медового фестивалю;
- Всеукраїнського фестивалю хорової музики «Співоча асамблея»;
- Всеукраїнського фестивалю народної хореографії імені В.Глушенкова;
- Всеукраїнського літературного фестивалю «Слово єднає!»;
- Всеукраїнського фестивалю гумору та сатири «Барон Мюнхгаузен»;
- Міжнародного фестивалю моно вистав «Відлуння»;
- Всеукраїнського фестивалю ковальського мистецтва;
- Рок-фестивалю «Проскуріврокфест»;
- Всеукраїнського фестивалю монотецтва «Розкуття».

Управління культури і
туризму,
Заклади культури,
МКП «Монотеатр «Кут»
2016-2020

5. Організація міжнародних фото - проектів:

- виставки Міжнародного салону-турне художньої фотографії «З Любов'ю до жінки»;
- звітної виставки Міжнародного конкурсу художньої фотографії «Фотовернісаж на Покрову».

Управління культури і туризму,
Музей-студія
фотомистецтва
2016-2020 роки

6. Проведення пленеру молодих українських скульпторів.

Управління культури і туризму,
ГО «Молодіжний клуб розвитку
2017 рік

7. Створення стаціонарної сцени – «мушлі» на місці концертного майданчика під відкритим небом біля кінотеатру імені Т.Г.Шевченка.

Управління культури і туризму
2017-2019 роки

8. Організація міської культурної реклами: 5 сіті-лайтів на вулиці Проскурівській, біля ТЦ «Дитячий світ» та 7 сіті-лайтів – у мікрорайонах міста.

Управління культури і туризму
2017 рік

5.6.Бібліотеки - сучасні соціально-культурні центри

Основні завдання:

- формування інформаційного ресурсу;
- інформаційно-бібліографічна підтримка навчальної, творчо-пізнавальної, самоосвітньої, дозвілєвої діяльності користувачів бібліотек;
- формування у читачів культури читання та навичок незалежного користувача, інформаційної компетентності особистості;
- забезпечення доступу користувачів до електронних носіїв інформації (електронні каталоги, сайт);
- поглиблення бібліотеками соціального партнерства, урізноманітнення його форм;
- навчання користувачів основам комп'ютерної грамотності та користування сервісами з е-урядування;
- електронна каталогізація;
- участь у грантових програмах.

Заходи:

1. Створення безкоштовної електронної бібліотеки.

Управління культури і туризму,
Централізована бібліотечна система
2016-2020 роки

2. Організація на базі міських бібліотек Громадських інформаційних центрів з електронного урядування.

Управління культури і туризму,
Централізована бібліотечна система
2016 -2020роки

3. Запровадження електронної видачі книг.

Централізована бібліотечна система
2016 рік

- 4.Створення у бібліотеках спеціалізованих зон для неформальної освіти та дозвілля мешканців міста:

- у центральній бібліотеці - центру англійської мови, центр європейської інформації;
- у філії №2 – центр мистецької творчості;

- у філії №3 – центр польської мови;
- у філії №4 – центр народознавства;
- у філії №7 – центр неформальної освіти;
- у філії №8 – центр електронного обслуговування громадян та кімната дитячого розвитку «Грайлик-читайлик»;
- у філії №10 – музей Д.Брилінського;
- у філії №11 – консультативно-навчальний центр з профорієнтації та працевлаштування;
- у філіях №12 та №15 – центри розвитку дитячого читання;
- у філії №13 – інформаційний центр для соціально незахищених верств населення;
- у філіях № 6, №14, №17 – центри сімейного читання.

Централізована бібліотечна система
2016 рік

5. Реалізація проекту Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів «Моя нова поліція: громадська підтримка реформи Національної поліції».

Централізована бібліотечна система
2016 рік

6. Створення у центральній міській бібліотеці хабу з офлайн-навчання основам комп'ютерного програмування у рамках реалізації у місті Всеукраїнського проекту «Технологічна нація» з ініціативи Фонду BrainBasket за сприяння Адміністрації Президента України.

Централізована бібліотечна система
2016-2018 роки

6. Обсяги та джерела фінансування Програми

Фінансування Програми розвитку міста Хмельницького у сфері культури на період з 2016 до 2020 року **«50 кроків, що змінять місто»** планується за рахунок коштів міського бюджету на відповідний рік з урахуванням його уточнень, а також благодійних внесків та інших джерел надходжень, не заборонених законодавством.

До Програми додається Перелік об'єктів капітальних вкладень на 2016-2020 роки.

7. Очікувані результати

Виконання Програми забезпечить:

- дослідження та популяризацію української традиційної народної культури, збереження та спорудження нових пам'яток;
- розвиток творчої діяльності установ культури та мистецьких колективів;
- надання якісних освітніх послуг у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах;
- залучення до реалізації заходів Програми представників громадських, освітніх, мистецьких установ і організацій та бізнесу;
- поліпшення матеріально-технічних умов для створення мистецького продукту, надання культурних послуг для мешканців міста.